

Hodnocení diplomové práce

Posudek vedoucí práce

Jméno autora: Michaela Raková

Název práce: Pozdní rodičovství z perspektivy výchovy v současné rodině

Vedoucí práce: Mgr. Leona Stašová, Ph.D.

Oponent práce: Mgr. Gabriela Caltová Hepnarová, Ph.D.

Téma práce: Autorka si vybrala relativně nové téma, které reflektuje změny v současných podobách rodičovství, především posouvání rodičovství do vyššího věku a rozšiřování věkového spektra osob, které se stávají rodiči. Cílem diplomové práce je dle autorky „zjistit, jak se věk rodičů promítá do přístupu k výchově a jaké v ní v souvislosti s tím mohou vzniknout problémy“ (str. 9). Ambiciózní a nové téma nebylo jednoduchým k uchopení, ale autorka se s ním vyrovnala se ctí a poctivě.

Zaměření práce a její struktura:

Práce je zaměřena teoreticko-empiricky; obě části jsou v textu rovnovážně zastoupeny. V teoretické části se autorka věnuje charakteristikám a stěžejním rysům současné české rodiny, demografickým posunům ve věku rodičů při narození dítěte, důvodům pozdního rodičovství, zdravotním rizikům, příznivým a nepříznivým aspektům narození dítěte v pozdějším věku rodičů. V poslední kapitole teoretické části autorka přechází k otázkám výchovy a výchovných stylů.

Empirické šetření: Cílem průzkumného šetření, jak to autorka formuluje na str. 43, bylo „zjistit, jak se pozdní věk rodičů promítá a projevuje v jejich přístupu k výchově. Dále je také zjišťováno, jaké jsou důvody a motivy k odkladu rodičovství, zda se pozdní rodiče potýkají s překážkami ve výchově svého dítěte nebo dětí a jaké vidí výhody a nevýhody faktu, že se stali pozdními rodiči a další.“ Autorka hlavní výzkumnou otázku rozvinula do čtyř dílčích otázek a zvolila formu kvalitativního přístupu, kterým se rozhodla na ně odpovědět. Pro sběr dat zvolila formu polostrukturovaného rozhovoru. Respondentkami byly ženy, které lze zařadit do kategorie „pozdních matek“. Autorka popisuje obtíže, které přineslo úsilí získat potřebné informantky pro výzkum. Ocenit lze, že se to nakonec autorce podařilo (realizovala a zpracovala celkem sedm rozhovorů) a skutečnost, že její rozhovory jsou důkladné (jak ukazuje příklad rozhovoru v příloze).

Získané informace pak autorka interpretuje v další části na základě jejich zpracování cestou otevřeného kódování. Výsledky, ke kterým dospěla, jsou představeny ve sledu podle vytvořených kategorií v kapitole 5. 4 a v kapitole 5.5 jsou diskutována studovaná témata. Autorka původně vytvořila kategorií ještě více, nakonec se je snažila seskupit do omezenějšího počtu, pro účely práce však ponechala uváděných 11 kategorií. To je sice relativně hojný počet, nicméně autorka s ním pracuje poctivě.

Využitelnost pro praxi je v kontextu studovaného oboru rozhodně inspirativní, téma je nové a dobře pedagogicky uchopitelné.

Rozsah práce odpovídá požadavkům na diplomové práce.

Práce s odbornými zdroji:

Citované prameny jsou aktuální. Jejich rozsah odpovídá potřebám diplomové práce a zvoleného tématu.

Jazyková, formální a stylistická úroveň práce:

Práce je psána srozumitelným jazykem, jen místy se objevují drobné chyby či překlepy. Některé používané výrazy by bylo vhodnější dát spíše do uvozovek nebo raději formulovat jinak – např. -náplň sendviče- na str. 21, - moct užít- str. 33, atd. Z formálního hlediska jinak text odpovídá doporučením pro závěrečné práce.

Celkové zhodnocení diplomové práce:

Autorka přistupovala ke zpracování textu se zájmem, iniciativou a pracovala na něm postupně a cílevědomě. Prokázala schopnost práce s odbornými zdroji a literaturou, podařilo se jí rovněž připravit, realizovat a vyhodnotit vlastní výzkumné šetření. Práce je čtivá, zajímavá a jako celek plně odpovídá požadavkům na diplomové práce. Lze ji proto určitě doporučit k obhajobě.

Konkrétní náměty, připomínky nebo otázky vyžadující doplnění u obhajoby:

- Jak lze odborně označit způsob tvorby výzkumného vzorku, který jste využila?
- Jak vy sama se na základě studia tématu stavíte k otázce. „Jsou přístupy k výchově u studovaných rodičů skutečně věci působení jejich věku nebo to jsou více osobnostní rysy dotazovaných, které je ovlivňují?“

Datum: 15. 5. 2020